

KESKKONNAAMET

Veemajanduskavade rakendamisesest

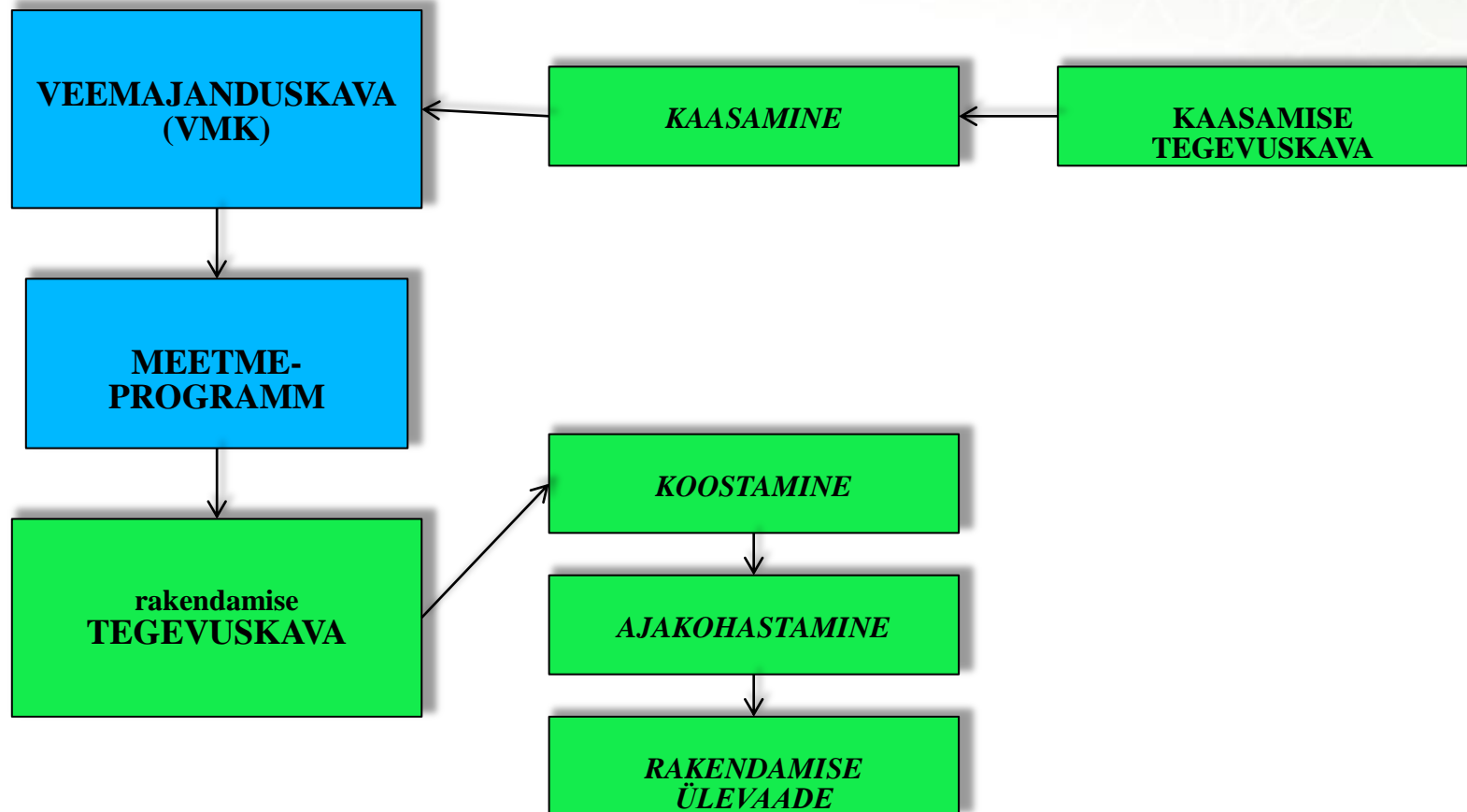
Taimar Ala

Veekonverentsil 22.03.2013

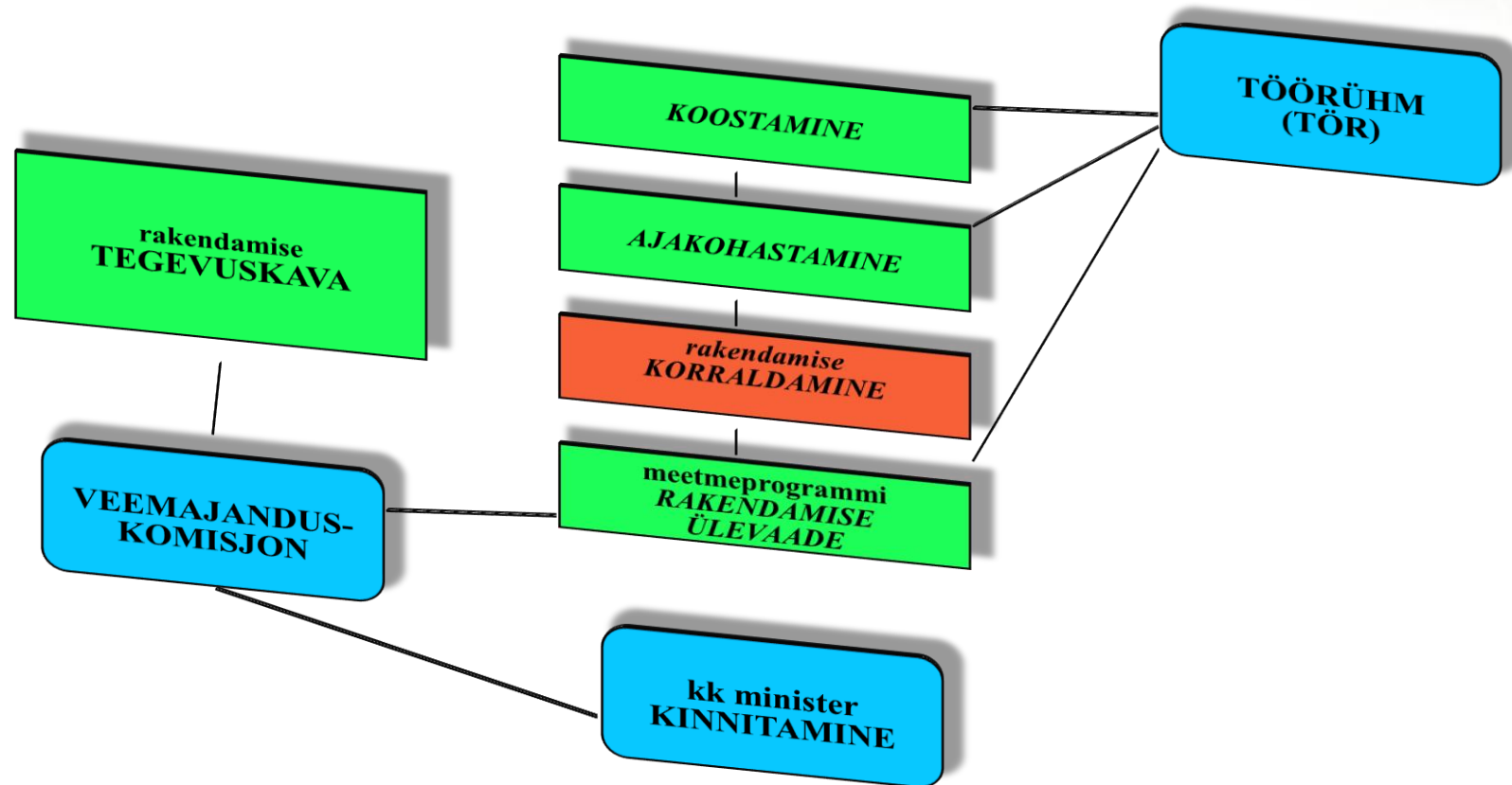
<http://www.keskkonnaamet.ee/vesikonnad/>

Keskkonnaamet veemajanduses

(üldistatud roll ja funktsioon “VMK protsessi” juures)

Tegevuskava "protsess"

VMK koordineeriv tööühm

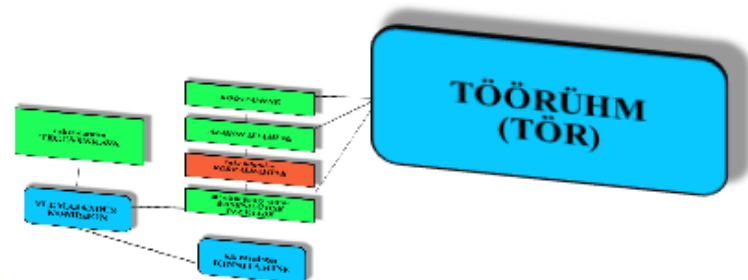
(mis ja milleks?)

Kohustus:

- 💧 **Keskkonnaamet kaasab** tegevuskava koostamisse vesikonna territooriumil asuvaid maavalitsusi, kohalikke omavalitsusi ning teisi asjast huvitatud isikuid...
 - ametid, ametkonnad, maavalitsused, KOV-d, eksperdid, konsultandid, vee-ettevõtjad

Vajadus ja täiendav võimalus:

- 💧 Täiendav kompetents ja teadmus, erinevate huvide lõimumine, realistlikud ettevõtmised, soodne pinnas soovitu teostamiseks

VMK koordineeriv töörühm

(kogemus ja perspektiiv?)

Kogemus

- 💧 Moodustatud kolm vesikonnapähist töörühma alates 2010, viimane koosseisumuudatus 2012
- 💧 Toimunud koosolekud/arutelud, mida iseloomustab:
 - Osapoolte huvi
 - Valmidus kaasa rääkida ning kaasa teha

Perspektiiv

- 💧 Muuta TÖR töö veel sisulisemaks – rollinihe ärakuulajast argumenteerivaks kaasaráäkijaks
- 💧 Sisustada liikemete tegevus konkreetsete ülesannetega

KESKKONNAAMET

Tegevuskava

(VMK meetmeprogrammi rakendamiseks)

Koostatud iga vesikonna kohta järgmistel põhimõtetel:

- sisaldab prioriteetsete tegevuste loetelu ning ettepanekuid, et hoida või parandada pinna- ja põhjavee seisundit;
- rakendatakse veekogumite põhiselt, võttes arvesse ajakohastatud veeseisundid ning alustatakse seisundit olulisemalt mõjutavatest tegevustest ja liigutakse järjest väiksema mõjuga tegevustele;
- veekogumitele määratakse meetmed VMK-s toodud veekogumite loetelu alusel, kus vee kasutamist tuleb piirata või edasist kasutamist vältida.

Tegevuskava – meetmed

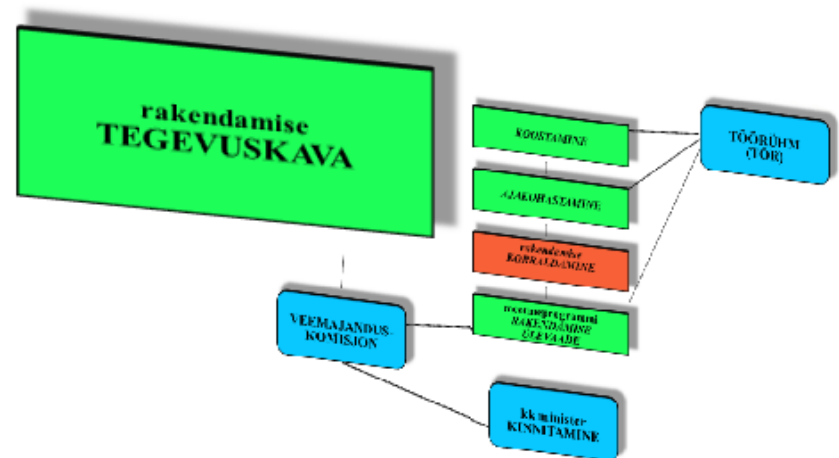
(planeeritud meetmete loogika)

Surveteguri järgi

- 💧 punktkoormuse
- 💧 hajukoormuse
- 💧 veevõtust tulenev koormus jne

Liigi järgi

- 💧 administratiivsed
- 💧 ehituslikud või tehnilised
- 💧 uuringud
- 💧 nõustamine

Meetmete rakendamine

(Keskkonnaameti poolt)

Prioriteetidid sel aastal (Keskkonnaamet)

- 💧 Keskkonnalubade ajakohastamine, -täiendamine
- 💧 Aktiivne osalus õigusruumi kujundamisel
- 💧 VMK rakendamisloogika laiendamine töökorralduses
- 💧 Nõustamistegevuse mahu suurendamine

Administratiivsed meetmed

- 💧 Mõjusad ja kvaliteetsed keskkonnaotsused
 - keskkonnaluba vs registreering/teavitus – töö- ja halduskoormus
 - seatavad nõuded ja lisatingimused – analüütika/põhjendus?

KESKKONNAAMET

Administratiivsed meetmed

(Keskkonnaameti esmavaatest)

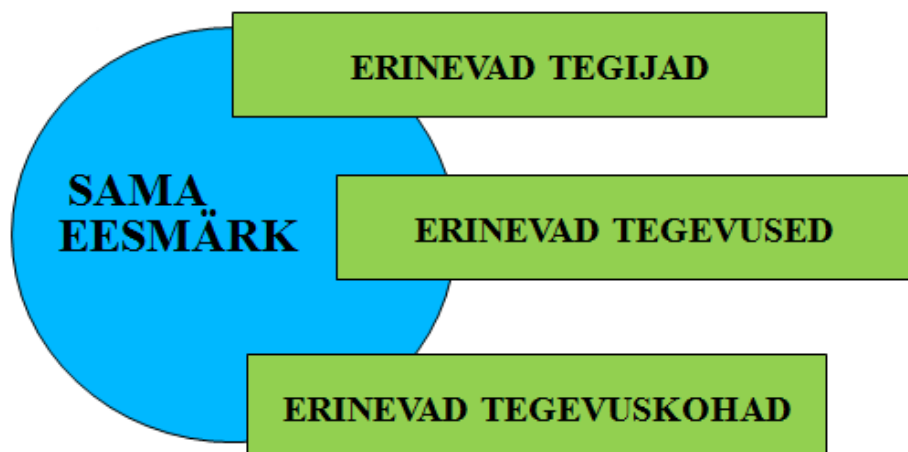
- Rakenduslikult “keskkonna juhtimine” läbi keskkonnaotsuste (ennekõike keskkonnalubade), näiteks heitvee juhtimisel suublasse:
 - 30% rangemad nõuded
 - 15% rangemad nõuded
 - Antud loa kehtetuks tunnistamine nõuete mittetäitmisel
 - ...
- Seega loodud põhimõttelised võimalused, ent nende rakendamismehhanism ebaselge, liigsete riskidega või ühekülgne

KESKKONNAAMET

Meetmeprogrammi rakendamise ülevaade

(hindamine ja jälgitavus)

Rakendamise ülevaade aastal 2013

Meetmete omavahelised seosed?

- Koos-, rist- ja (paralleel)mõjud

Meetmete rakendamise jälgitavus?

- Kus ja kellel on andmed? Nende saadavus?
- Meetme seotus konkreetse kogumiga?

KESKKONNAAMET

KOORDINATSIOON?

Meetmeprogrammi rakendamise ülevaade

(mida eelnevalt “kasulik” teha?)

- Meetmeprogrammide tegevused seostada veekogumiga
- “Sidustegevused” seostada veekogumitega
 - andmehõive (sh seire-) erinevate osapoolte/andmekogude vahel
 - uuringud, projektid, arengukavad, planeeringud, taotlused, KMH-d
- Tegevuskavade täitmiseks otsetoimiva monitooringu seadmine
 - veekogumeid mõjutavatest tegevustest teavitamine
- Kirjeldada meetmete tõhususe hindamise metoodika

Parema tulemuse saamiseks...

- 💧 Rakendada meetmed sihipäraselt ja seal, kus vee seisund on halvenenud / halvenemas inimtegevuse tõttu:
 - 💧 Selgitada eelnevalt välja survetegurid
 - 💧 Määrata erinevate survetegurite osatähtsus - prioriteedid

TEOSTUS: Valitud pilootala (Keila j.), kus selgitame koostöös välja survetegurid ja nende mõju osatähtsused võttes aluseks:

- 💧 seireandmed, vee erikasutusload ja sealt laekuv andmestu
- 💧 vajadusel paikülevaatus

Mudelid, analüüs, seire...

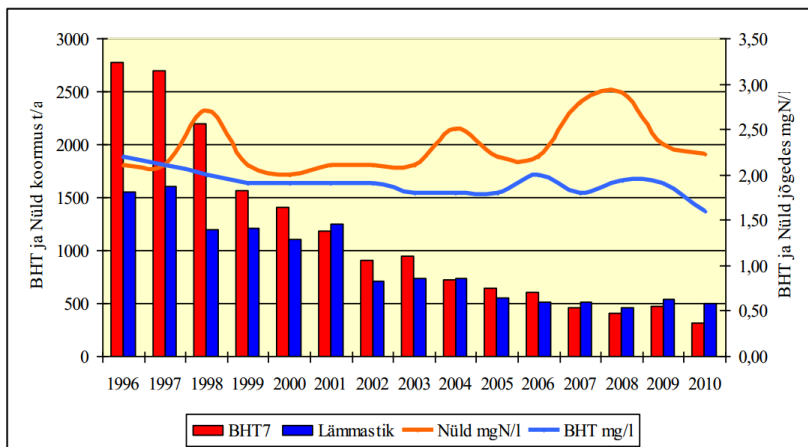
Heitvee kvaliteedist...

- Heitvee ja -suubla kontrollseire
 - suublad, kus veekvaliteet pärast heitvee sissevoolu oluliselt halveneb;
 - mittevastavused seatud nõuetele;
 - enim probleeme $P_{\text{üld}}$, järgneb BHT_7
 - trendina tulemused erinevad omaseirest;
 - üldine olukord märkimisväärselt parem kui varem.

- Uurimusseire vajadus...

Asulate ja tööstuse heitveega siseveekogude üldlämmastiku- ja orgaanilise aine (BHT7) reostuskoormuse ning Eesti jõgede keskmise üldlämmastiku ja BHT7 sisaldused 1996-2010

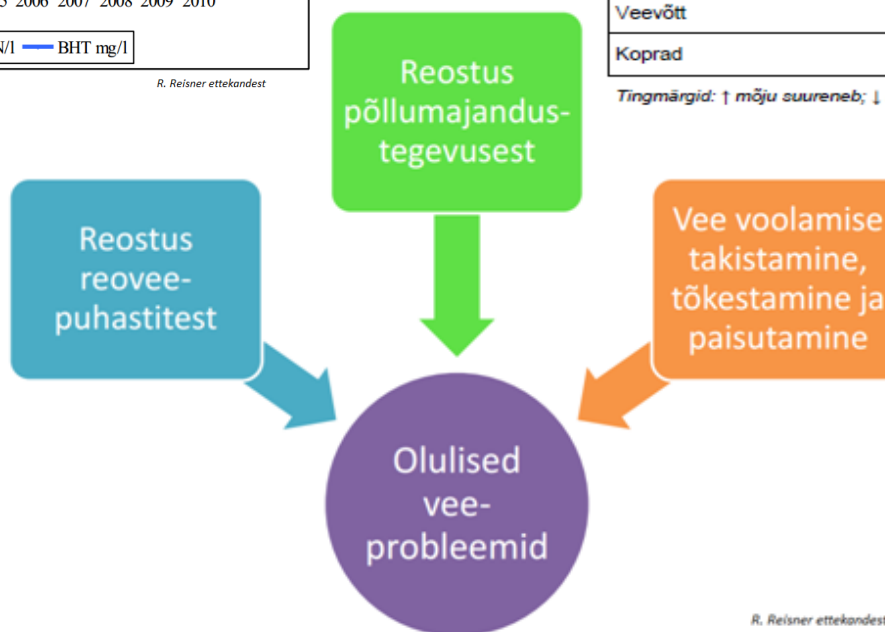

R. Reisner ettekandest

Survetegur või selle grupp	Surveteguri prognoos	Muutused 2010 - 2011
Heitvesi	↓	
Jääkreostus	↓	
Põllumajandus (hajukoomus ja loomakasvatus)	↑	↑
Elanikkonna varustus ühiskanalisatsiooniga (hajaasustuse kanaliseerimata elanikkonnalt tulev koomus)	↔	
Maaparandus	↔	↓
Paisud	↑	↔
Maavarade kaevandamine	↑	↔
Sisekoomus	↔	
Veevõtt		↔
Koprad		↔

Tingmärgid: ↑ mõju suureneb; ↓ mõju väheneb; ↔ oluliste muutusteta

M. Tamm ettekandest

KESKKONNAAMET

Veeteemalised õppeprogrammid Keskkonnaametist 2012. aastal

- 💧 2012. aastal viidi läbi 945 programmi (20170 osalejat);
- 💧 Neist otseselt veeteemalised 108, seejuures 38 veepuhastusjaama ja või reoveepuhasti külastust;
- 💧 Veeprogrammid moodustasid 11% kogu programmidest;
- 💧 Lisaks 45 vee-elustiku teemalist programmi – 5 % kõikidest programmidest;
- 💧 Kokku 153 programmi, 16 % 2012. a programmidest.

Veeteemalised üritused 2012. aastal

- 💧 „Veepäev“ (Hiiumaa, Läänemaa, osalejaid 103)
- 💧 Infopäevad (4, 172 osalejat) nt vee erikasutusloa saamine, veekogude kaitse ja tervendamine jt
- 💧 Konverents „Minu kodukoha veekogu bioloogilised, kultuurilised ja majanduslikud väärtused“ (osalejaid 131)
- 💧 Konverents „Puhas vesi on elu alus“ (83 osalejat)

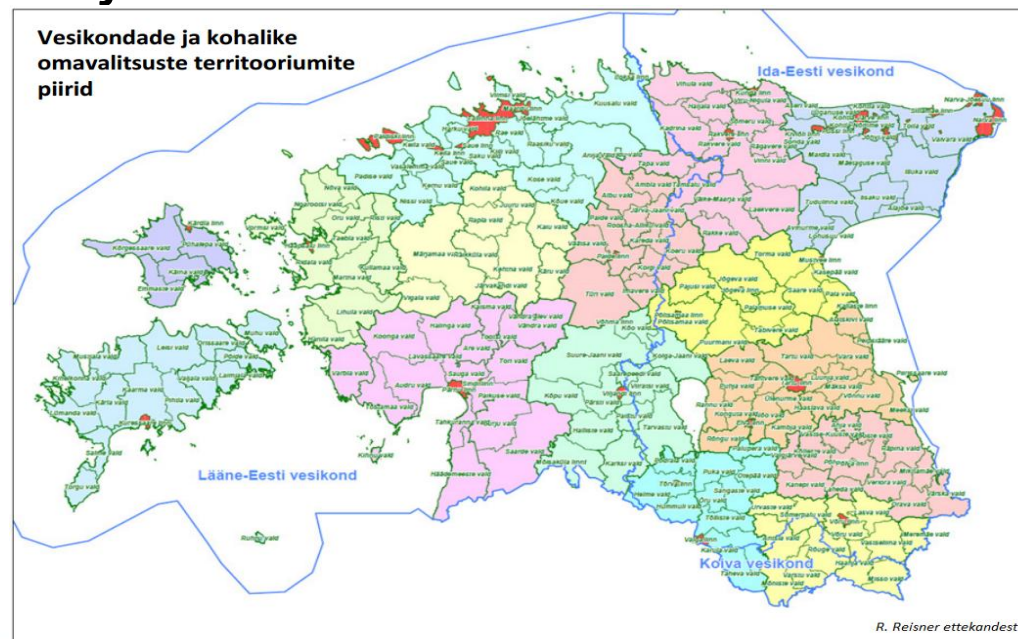
- 💧 **Kaudselt seotud üritused:**
- 💧 Looduskaitsekuu üritused teemal „Allikad ja jõed - elu voolavad lätted“ (37 üritust – matkad ja loodushariduspäevad, 1183 osalejat)
- 💧 6 loodusõhtut (nt „Veealune maailm“, Kalade elukeskkond ja suhtlusmailm“ jt)

Ehk siis kokkuvõttes...

💧 Veemajandus ei ole erand – ka siin peitub edu võti just **koostöös**

💧 Veel rohkem selget, sihipärast ja analüütikale toetuvat tegevust ja seda kõike “rutiinide” lihtsustamise arvelt!

Tänaan kuulamast!

taimar.ala@keskkonnaamet.ee

KESKKONNAAMET